

Zorgnatuur

zorg

Een natuurlijke en veilige ruimte waar een evenwichtige symbiose bestaat tussen mensen, planten en dieren. Het is een plek die een meerwaarde biedt voor de zorg door mensen rust te brengen, te activeren en te verbinden met elkaar.

Voorbeelden zijn therapeutische tuinen, een revalidatieparcours of een snoezelbos.

Wat kan je doen voor de natuur?

De natuuroplossing garandeert een basis aan natuurkwaliteit door aan volgende eisen te voldoen:

Gezonde bodem

Pas enkel functionele verharding toe. Stimuleer natuurlijke waterrijke (veen- en) bodemontwikkeling. Stuur betreding via paden of functionele zones en verhoog het koolstofgehalte door behoud van bladval en dood hout.

Structuurvariatie

Leg aan en bescherm een kruid-, struik- en kruinlaag. Pas klimgroen toe indien er muren zijn. Focus op de kruinlaag bij actief gebruikte delen. Beperk maaien op minder intensief gebruikte delen. Gebruik gradiënten in vochtgehaltes en topografie om diverse habitats te ontwikkelen.

Goede waterkwaliteit en -kwantiteit

Stem de afwatering en wateropslag af op verwachte regenvolumes. Voorkom uit- en afspoeling van nutriënten, polluenten en sedimenten, deze worden maximaal lokaal verbruikt, afgebroken of bezonken. Vang water op en maximaliseer de verblijftijd ervan in daarvoor voorziene bufferstructuren.

Natuurlijke levensgemeenschappen

Kies voor een gevarieerde soortensamenstelling die aansluiting vindt bij natuurlijke vegetaties uit de omgeving. Vermijd exoten en cultivars en bestrijd invasieve soorten. Pas specifieke soortenmaatregelen toe voor een verhoogde biodiversiteit.

Duurzaam gebruik

Bescherm leefgebieden van zeldzame of beschermde soorten. Vermijd overbetreding. Creëer een gezonde balans tussen mens en natuur in functie van een gezond ecosysteem.

Duurzaam beheer

Stimuleer natuurlijke processen (predatie, bestuiving en afbraakprocessen) en vermijd gebruik van pesticiden en afgravingen na realisatie. Beperk maaien en snoeien tot een minimum. Bewaar altijd enkele wilde plekjes.

Wat kan de natuur voor jou doen?

Door een optimale inrichting kan je de voordelen van de natuur voor de mens maximaliseren

Luchtkwaliteit

- Streef een hoge densiteit aan bladeren na
- Optimaliseer ventilatie
- Vermijd toestroom lucht van straten
- Gebruik maximaal muur- en klimgroen

Therapeutisch effect

- Voorzie paden en ruimte voor revalidatie activiteiten in nabij contact met water en natuur
- Combineer en varieer met veiligheid, toegankelijkheid en avontuurlijkheid
- Optimaliseer biodiversiteit en prikkel mensen om het te zien, horen en voelen

Rust

- Voorzie voldoende toegankelijkheid en de nodige faciliterende infrastructuur (rolstoeltoegankelijk, steunrailings,...)
- Voorzie frequent rustplaatsen
- Durf gebieden afsluiten om rust en privacy te vergroten (bv. snoezelbossen)

Geluidskwaliteit

- Gebruik vegetaties, topografie en/of schermen als buffer en blockage tussen de geluidsbron
- Creëer stiltezones zo ver mogelijk verwijderd van geluidsbronnen uit de omgeving (verkeer en publieke ruimtes)

Ontspanning en beweging

- Voorzie paden van verschillende moeilijkheidsniveaus (plat vs. hellend, verhard en vlak vs. bospad)
- Stimuleer via natuurlijke spel- en sportaanleiding

Houd hier zeker rekening mee

laag hoog

Wat is de **natuurlijkheidsgraad** van de natuuroplossing?

Wat is, door de complexiteit, de **nood aan expertise** om de natuuroplossing goed te kunnen ontwikkelen?

Hoeveel aandacht vereist de **voorbereidingsfase** met planning, studie en ontwerpwerk?

Hoeveel aandacht vereist de **uitvoeringsfase** met grondwerken, constructies en aanplantingen?

Hoeveel aandacht vereist de **onderhoudsfase** met beheer en onderhoud na uitvoering?

Wat is de **nood aan participatie** om de natuuroplossing tot zijn recht te laten komen?

Er is nood om de natuur in te richten met oog op de gewenste zorgfuncties. Vaak is dit in functie van de noden van een bepaalde zorginstelling. Veel inspiratie is te vinden op biodiverszorggroen.be.